FÂTIMA BİNTİ ESED (radıyallahü anha)

Resûlullah'ın (aleyhisselâm), "O benim annemdi" buyurduğu amcası Ebû Tâlib'in zevceleri, Hazreti Ali'nin annesi, mübârek bir sahâbîye. Babası Esed İbn-i Hâşim'dir. 4 (m. 626) senesinde Medine'de vefât etti. Soyu, Resûlullah (aleyhisselâm) ve Ebû Tâlib ile Hâşim'de birleşir. Bu bakımdan Resûl-i Ekrem ile akraba olmaktadırlar. Hâşimoğulları kadınları içinde ilk erkek çocuk sahibi O oldu. Yine O, bu soy içerisinde, halife anası olanlardan ilkidir. Tâlib, Akîl, Câ'fer ve Ali adında dört oğlu ile Ümmühânî, Cümâne, Reytâ ve Esma adlarında dört kızı vardı. Hazreti Ali'ye Haydar ismini annesi koymuştu. Böyle olduğu, Hazreti Ali'nin söylemiş olduğu bir şiirde belirtilmiştir. Hazreti Ali, Hayber harbi esnasında Merhab ile vuruşurken bu şiiri söylemiştir. Bu şiirinde, "anamın haydar (arslan) diye ismimi verdiği ben, ormanların aslanıyım" demiştir.

Fâtıma binti Esed İslâm'ın başlangıcında müslüman olmuştur. Resûlullah (aleyhisselâm) önce İslâm'ı açıktan açığa bildirmediler. Üç yıl bir gizlilik devresi geçti. Tedricî (yavaş yavaş) bir yol takip ediliyordu. Artık İslâm'a açıktan davet etme zamanı gelmişti. Nereden ve kimden başlanacağı Resûl-i Ekrem'e (aleyhisselâm) vahy ile bildirildi. Allahü teâlâ Şuara sûresinin 214. âyet-i kerîmesinde şöyle buyurmaktadır: "(Ey Resûlüm) sen, önce en yakın akraba ve hısımlarını (Allah'ın dinine davet ederek) âhiret azâbı ile korkut."

Resûlullah (aleyhisselâm) akrabalarını bir araya topladıktan sonra onlara şu konuşmaları yapmışlardır. "Hamd ancak Allahü teâlâ'ya mahsûstur. O'na hamd ederim. Ancak O'ndan yardım isterim. Yalnız O'na inanır, O'na güvenirim. Ben gözümle görmüş gibi bilir ve size de şunu bildiririm: Allahü teâlâ'dan başka ilâh yoktur. O birdir, eşi ve ortağı yoktur. Sizi O'ndan başka ilâh olmıyan, Allahü teâlâ'ya îmân etmeye davet ediyorum. Ben O'nun bütün insanlara gönderdiği, son Peygamberiyim. Vallahi siz, uykuya daldığınız gibi öleceksiniz. Uykudan uyandığınız gibi de diriltilecek ve bütün yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz, iyiliklerinizin karşılığında iyilik, kötülüklerinizin karşılığında ceza göreceksiniz. Bu da ya devamlı Cennette veya devamlı Cehennemde kalmaktır. İnsanları âhiret azâbıyla korkuttuğum ilk kimseler, sizlersiniz."

"Ey Abdulmuttaliboğulları! Ben size çok üstün ve kıymetli, dünyâ ve âhiretiniz için faydalı şeyler getirdim. Araplar içerisinde kavmine bundan daha hayırlısını getiren bir kimse bilmiyorum. Ben sizi, dile kolay ve hafif ve mîzânda ağır gelecek iki kelimeye davet ediyorum. O da "Eşhedü en lâ ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden Resûlullah (Allahü teâlâ'dan başka ilâh olmadığına ve Muhammedin O'nun Resûlü olduğuna şehâdet ederim) demenizdir."

Resûlullah (aleyhisselâm) akrabalarına bu konuşmaları yapınca birçoğu müslüman oldu. Hazreti Fâtıma binti Esed de bunlar arasında idi. Zevci Ebû Tâlib'in dışında bütün çocukları da İslâmı kabûl ettiler. Hatta Resûl-i Ekrem (aleyhisselâm) yakın akrabalarına konuşmalar yapıp, "O halde, hanginiz bu yolda bana tâbi olup, vezirim ve yardımcım olur."buyurunca, henüz, 12-13 yaşlarında bulunan Hazreti Ali hemen ayağa kalkmış, Resûl-i Ekrem de ona "Sen otur" buyurmuştu. Resûlullah (aleyhisselâm) bu suallerini üç defa tekrar buyurmuşlar. Üçünde de derhal cevap Hazreti Ali'den gelmiş "Yâ Resûlallah! Her ne kadar yaşça en küçük ben isem de, sana ben yardımcı olurum." cevabını vermişti.

Taptaze, küçücük bir çocuğun, hiç kimseden, korkmadan, çekinmeden, bu yolun yolcusuyum, gönül vermişlerdenim mânâsındaki bu karşılığı, Resûl-i Ekrem efendimizi son derece sevindirdi. İşte Allahü teâlâ, Hazreti Fâtıma binti Esed'e böyle sâlih bir evlâd vermişti. Hazreti Ali Resûlullah'ın (aleyhisselâm) kerîmeleri Fâtımatü-z-Zehrâ ile de evlenmişti. Bu mes'ûd evlilikte, dünyevî gösterişten tamamen uzak kalmıştı. Gayet sade bir düğün yapılmıştı.

Fâtıma binti Esed (radıyallahü anha) ayrıca Medine-i Münevvere'ye müslüman olarak hicret etme sâadetine de kavuştu. Resûl-i Ekrem (aleyhisselâm) zaman zaman onu ziyârete gider, kuşluk vakti onun evinde uyurlardı.

Fâtıma binti Esed (radıyallahü anha) üstün bir ahlâka sahipti. Güzel ahlâkı vardı. Yaşayışı mükemmel, Resûl-i Ekrem efendimizin yanında itibarlı bir hanımefendi idi. Peygamberimizin (aleyhisselâm) sevgisine kavuşma bahtiyarlığına erişmişti. Resûlullah (aleyhisselâm) onu medh buyururlardı. Fâtıma binti Esed (radıyallahü anha) çocukluğundan beri Peygamberimiz'e (aleyhisselâm) çok yakınlık göstermiş, ondan hiçbir yardımı esirgememiştir. Resûlullah efendimiz, Ebû Tâlib'den sonra, kendilerine en

fazla yakınlık gösterenin Fâtıma binti Esed (radıyallahü anha) olduğunu, buyurmuşlardır. Gerçekten Hazreti Fâtıma binti Esed Resûl-i Ekrem’in bakımında çok titizlik göstermişti. Kendi çocukları dururken, önce Resûlullah’ı (aleyhisselâm) doyururdu. Kendi çocuklarının temizliğinden önce onun mübârek başını tarar, mübârek saçlarını gül yağıyla yağlardı. Bu yüzden Resûl-i Ekrem efendimiz, onun için “O benim annemdi” buyurmuştu. Bu, iki cihanın efendisinin mübârek ağzından çıkıyordu. Fâtıma binti Esed (radıyallahü anha) için büyük se’âdet idi.

Zaman akıp gitmiş, Fâtıma binti Esed’in (radıyallahü anha) ömrü de sona ermişti. Peygamberimiz (aleyhisselâm) gömleğini sırtından çıkararak Fâtıma binti Esed’e (radıyallahü anha) kefen yapmıştı. Bilâhare, Peygamber efendimiz (aleyhisselâm) Fâtıma binti Esed’e Cennet elbiselerinin giydirilmesi için böyle yaptıklarını beyan buyurmuşlardır. Cenâze namazını da kıldırıp onun üzerine yetmiş tekbir almıştı. Resûlullah (aleyhisselâm) “Allahü teâlâ’nın emriyle, yetmişbin meleğin onun cenâze namazına katıldığını” bildirmişlerdir.

Cenâze namazı kılınmış, artık defn edilecekti. Resûlullah (aleyhisselâm) bizzat kendileri kabre indiler. Kabir hayatının rahat ve hoş olması için, kabrin köşelerini genişletir gibi işâret buyurdular. Kabirden çıkınca gözleri yaşarmış, gözlerinden akan yaşlar kabre damlamıştı. Orada bulunan Hazreti Ömer ve başkaları, Resûlullah’ın, Fâtıma binti Esed’den (radıyallahü anha) başka hiç bir kimseye böyle yapmadığını söyleyerek, taaccüplerini ifade etmişlerdir. Peygamber efendimiz (aleyhisselâm), Cebrâil’in (aleyhisselâm), kendisine, Fâtıma binti Esed’in (radıyallahü anha) Cennetlik olduğunu haber verdiğini bildirmişlerdir.

Resûl-i Ekrem Hazreti Fâtıma binti Esed için şöyle duâ buyurmuşlardır: “Allahü teâlâ seni mağfiret etsin, bağışlasın, seni mükâfatlandırsın. Ey annem! Allahü teâlâ sana rahmet eylesin. Kendin aç iken beni doyurdun. Kendin giymez, bana giydirir, yemez, bana yedirirdin. Dirilten de, öldüren de Allahü teâlâ’dır. O dâima diridir. O ölmez. Allahım! annem Fâtıma binti Esed’i afv eyle, bağışla. Ona huccetini bildir. Kabrini genişlet. Ey merhametlilerin en merhametlisi olan Allahım! Ben Peygamberin ve geçmiş Peygamberlerin hakkı için bu duâmı kabûl buyur.”

---

1) Tabakât-ı İbn-i Sa’d, cild-8, sh. 222

2) Dürr-ül-Mensûr, sh. 359

3) El-İsâbe, cild-5, sh. 389

4) El-İstiâb, cild-4, sh. 381

5) Tam İlmihâl Se’âdet-i Ebediyye, sh. 1005